



17. januar 2017

## Svar på principper

---

*Nedenfor følger den danske regerings bemærkninger og holdning til de enkelte principper som formuleret i EU-Kommissionens skitse til en mulig søjle for sociale rettigheder.*

### Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet

#### **1. Færdigheder, uddannelse og livslang læring**

a. Alle personer skal have adgang til kvalitetsuddannelse gennem hele livet med henblik på at nå et tilstrækkeligt niveau for grundlæggende færdigheder og nøglekompetencer, som giver mulighed for aktiv deltagelse i samfundet og på arbejdsmarkedet. Lavt-uddannede unge og voksne i den erhvervsaktive alder skal opfordres til at forbedre deres færdigheder.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Det er eksplicit national kompetence at fastlægge, hvorledes princippet kan håndhæves i medlemsstaterne, jf. artikel 165 og artikel 166 i TEUF. Der er ikke behov for regulering, der definerer nærmere bestemt adgang og ret til uddannelse og kompetenceudvikling. Konkrete behov og uddannelser, kompetenceudviklingsforløb mv. er ikke et EU-anliggende, men fastlægges nationalt/lokalt.

Der er i EU-regi allerede vedtaget flere henstillinger og rådskonklusioner, der bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau i medlemsstaterne samt støtter og supplerer disses indsats. Evt. nye EU-initiativer under dette punkt bør derfor alene ske gennem rådshenstillinger eller rådskonklusioner.

#### **2. Fleksible og sikre arbejdsmarkedskontrakter**

a. Der skal sikres ligebehandling uanset arbejdskontraktens art, medmindre forskelsbehandlingen er begrundet i objektive forhold. Misbrug af usikre og tidsbegrænsede ansættelsesforhold skal forhindres.

b. Fleksibilitet i ansættelsesvilkårene kan være en metode til at få adgang til arbejdsmarkedet og samtidig sikre arbejdsgivernes evne til at reagere hurtigt på efterspørgselsskift, men overgangen til tidsbegrænsede kontrakter skal imidlertid sikres.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet bygger både på EU- og national kompetence.

Danmark støtter ikke, at der bør indføres ny regulering på dette område, medmindre det sker på fælles initiativ fra arbejdsmarkedets parter.

Der er tale om et område, der som udgangspunkt reguleres af arbejdsmarkedets parter ved kollektiv aftale. Direktivet bygger således på en europæisk rammeaftale mellem de europæiske parter, og også i dansk ret er forbuddet mod usaglig forskelsbehandling primært gennemført ved kollektiv overenskomst.

Spørgsmålet om, hvordan man skal tage højde for nye, mere utraditionelle og atypiske arbejds- og ansættelsesformer, er blevet særligt aktuelt i forbindelse med den digitale økonomi. Det er Danmarks vurdering, at den eksisterende arbejdsretlige EU-regulering i tilstrækkelig omfang tager højde for de problemstillinger, der følger af den digitale økonomi.

Det er desuden ikke klart, hvorvidt man med det pågældende princip ønsker at sikre ligebehandling - også i arbejdsforhold, der ikke kan karakteriseres som arbejdsgiver-lønmodtagerforhold. Danmark kan ikke støtte et princip, der fraviger det grundlæggende udgangspunkt, at arbejdsretlige pligter og rettigheder forudsætter tilstedeværelsen af en arbejdsgiver og en lønmodtager.

### **3. Trykke erhvervsskift**

a. Alle personer i den arbejdsdygtige alder skal tilbydes individuel jobsøgningshjælp og opmuntres til uddannelse og efteruddannelse for at fremme deres arbejdsmarkeds- eller iværksættermuligheder og hurtigere job- og erhvervsskift.

b. Bevarelse og overførsel af sociale rettigheder og uddannelsesrettigheder optjent i løbet af karrieren skal sikres for at fremme job- og erhvervsskift.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Europæisk definerede rettigheder på uddannelsesområdet kan ikke støttes, da TEUF artikel 165 og artikel 166 klart fastlægger, at uddannelsesområdet er national kompetence. Danmark ser ikke behov for regulering, der dels sikrer optjening af individuel kompetenceudvikling i et ansættelsesforhold, dels ret til overflytning af denne i forbindelse med jobskifte. Det er uklart, hvilke uddannelsesrettigheder der tænkes på, og hvordan det optjente kan bruges senere i livet.

a) Danmark stiller sig skeptisk over for, at *alle* i den arbejdsdygtige alder skal tilbydes personlig jobsøgningshjælp, da det er uklart, hvad dette skal omfatte og hvem, der skal tilbyde. Dette især hvis princippet måtte indebære en ret til at få tilbudt jobsøgningshjælp mv. på grundlag af EU- minimumsrettigheder.

Det er uklart, hvad "opmuntring" til uddannelse og efteruddannelse indebærer, og det kan derfor ikke støttes i sin nuværende form. Der kunne i stedet fokuseres på adgang til vejledning om uddannelse og efteruddannelse for personer i den arbejdsdygtige alder, hvilket allerede er et væsentligt fælles indsatsområde i EU-samarbejdet.

Det skal bemærkes, at der i Kommissionens meddelelse ikke er reference til Artikel 165 og 166 i TEUF, der fastslår, at uddannelsesområdet er national kompetence,

men henvisning til Artikel 153 som giver adgang til, at Unionen kan vedtage minimumsforskrifter. Dette er problematisk, hvis det involverer spørgsmål om uddannelsesindsatsen og uddannelsesrettigheder i medlemslandene.

b) Det er afgørende, at nationale arbejdsmarkedsmodeller og sociale modeller kan bevares. Det er uklart, hvilke sociale rettigheder der tænkes på.

Som udgangspunkt er rettigheden til dagpenge, sygeforsikring og uddannelsesrettigheder i Danmark ikke bundet til ansættelse. Dagpenge optjenes ud fra antallet af timer i ansættelse, og ancienniteten følger borgeren ved jobskifte. Sygesikringen er universel og uafhængig af arbejdsmarkedstilknytning. Visse uddannelsesrettigheder er bundet op på overenskomster. Det vil være et nationalt anliggende, såfremt der skal ændres herpå.

#### **4. Aktiv beskæftigelsesstøtte**

a. Alle unge under 25 år skal sikres et kvalitetstilbud om beskæftigelse, videreuddannelse, en lærlingeuddannelse eller et praktikophold, senest fire måneder efter, at de er blevet arbejdsløse eller har forladt det formelle uddannelsessystem.

b. Det skal ligeledes sikres, at tilmeldte langtidsledige får tilbudt en dybtgående individuel vurdering og en aftale om jobintegration bestående af et tilbud om individuelle tjenesteydelser og en angivelse af et centralt kontaktpunkt allersenenest efter 18 måneders arbejdsløshed.

##### Vurdering af indholdet af princippet:

Der skal ikke overflyttes kompetence til EU og/eller laves fælles lovgivning på beskæftigelsesområdet. Danmark støtter fælles generelle målsætninger som ramme og retning for nationale indsatser og politikprioriteringer. Princippet dækker beskæftigelsesindsatsen, som er national kompetence og adresseres gennem den åbne koordinationsmetode.

#### **5. Ligestilling og balance mellem arbejds- og privatliv**

a. Ligestilling på arbejdsmarkedet og inden for uddannelse skal fremmes ved at sikre ligebehandling på alle områder, herunder lønområdet, og fjerne hindringer for kvinders deltagelse samt forebygge kønsopdeling på arbejdsmarkedet.

b. Alle forældre og personer med plejansvar skal have adgang til passende orlovsordninger for børn og andre afhængige pårørende samt adgang til plejetjenester. Begge køn skal opfordres til at benytte orlovsordningerne, bl.a. gennem forældreorlov med løn for både mænd og kvinder.

c. Efter aftale mellem arbejdsgivere og arbejdstagere skal der indføres og tilskyndes til fleksible arbejdsordninger, bl.a. på arbejdstidsområdet, hvor der tages hensyn til både arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov.

##### Vurdering af indholdet af princippet:

Det er afgørende for Danmark, at initiativer forankret i søjlen ikke griber ind i nationale aftalemodeller (herunder ikke mindst i forhold til løn), og at arbejdsmarkedets parters autonomi respekteres. Danmark finder ikke, at der er behov for yderli-

gere EU-regulering med henblik på at sikre balance mellem arbejdsliv- og privatliv.

Ligebehandling af mænd og kvinder og forbuddet mod forskelsbehandling pga. køn er fastlagt på traktatniveau og er således et centralt princip i EU-lovgivningen. Det kan derfor støttes, at en søjle om sociale rettigheder generelt adresserer princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet.

a) Punktet er i tråd med eksisterende EU-lovgivning. Danmark har i den forbindelse noteret sig Kommissionens overvejelser i konsultationspapiret vedr. mulige måder at imødegå udfordringer med familie- og arbejdslivsbalancen. Også her er det afgørende for Danmark, at nærhedsprincippet, de nationale aftalemodeller (herunder ikke mindst i forhold til løn) og arbejdsmarkedets parter autonomi respekteres.

b) Princippet skal ikke indgå i en søjle, idet princippet specifikt angiver lønret som incitament.

c) Det er uklart, hvad der menes med formuleringen ”skal der indføres og tilskyndes til fleksible arbejdsordninger”, men i en dansk kontekst vil det bryde med respekten for parternes autonomi, hvilket ikke kan støttes. Fra dansk side støttes et princip om, at aftaler om fleksible arbejdsordninger overlades til arbejdsmarkedets parter. Ensartede minimumsregler kan ikke støttes.

## **6. Lige muligheder**

a. [Underrepræsenterede grupper deltagelse på arbejdsmarkedet skal øges ved at sikre ligebehandling på alle områder, bl.a. ved at give øget viden og bekæmpe forskelsbehandling.](#)

### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet bygger både på EU- og national kompetence.

Forbud mod forskelsbehandling pga. etnicitet m.v. er allerede fastsat på traktatniveau og et centralt princip i EU-lovgivningen, herunder i direktiv 2000/78 EF (beskæftigelsesdirektivet) og direktiv 2000/43 EF (racedirektivet). Princippet vedr. underrepræsenterede grupper deltagelse på arbejdsmarkedet ligger endvidere i tråd med eksisterende EU-lovgivning.

For så vidt angår fjernelse af konkrete hindringer i form af sprogbarrierer og anerkendelse af færdigheder og kvalifikationer, er det Danmarks vurdering, at sådanne konkrete tiltag er uhensigtsmæssige at lovgive om på EU-niveau og bør overlades til national kompetence/regulering, der under hensyntagen til nationale regler og praksis inddrager arbejdsmarkedets parter.

Danmark støtter ikke indførelse af kvoter eller yderligere kriterier på forskelsbehandlingsområdet. Den nuværende EU-regulering af forbud mod forskelsbehandlingsområdet på arbejdsmarkedets område vurderes at være tilstrækkelig. Det bemærkes, at der allerede er omfattende retspraksis på forskelsbehandlingsområdet.

## Retfærdige arbejdsvilkår

### 7. Ansættelsesvilkår

a. Alle arbejdstagere skal informeres skriftligt forud for ansættelsens start om de rettigheder og forpligtelser, som følger af ansættelsesforholdet.

b. I tilfælde af prøvetid skal denne have en rimelig varighed. Forud for prøvetidens start skal arbejdstagerne have oplysninger om betingelserne.

c. Afskedigelser af arbejdstager skal være begrundet og finde sted efter en rimelig opsigelsesperiode og være forbundet med passende kompensation, ligesom der skal være adgang til hurtige og effektive procedurer for indbringelse af tvister for en upartisk tvistbilæggelsesordning.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet dækker områder, der i Danmark aftales, implementeres og håndhæves af arbejdsmarkedets parter. I fald princippet medtages i en søjle, er det helt afgørende, at princippet formuleres således, at parternes rolle og autonomi respekteres.

a) Den eksisterende EU-regulering på området vurderes tilstrækkelig.

Princippet vil forudsætte en væsentlig ændring af direktiv nr. 91/533 om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for arbejdskontrakten eller ansættelsesforholdet. Det nuværende direktiv har et passende indhold – herunder har det givet mulighed for en implementering i Danmark, der efter regeringens opfattelse er udtryk for en hensigtsmæssig balance mellem arbejdsgiver- og lønmodtagerinteresser. Direktivet giver således mulighed for en fleksibilitet, for så vidt angår korterevarende ansættelser, som Danmark har benyttet i den danske gennemførelseslovgivning ved ansættelsesbevisloven, og som den danske regering vurderer, at der fortsat er brug for.

Hvis princippet gennemføres, vil det fjerne fleksibiliteten i forhold til gældende EU-ret. Det vil tillige betyde, at arbejdsgiverne pålægges en administrativ byrde, idet arbejdsgiverne også vil være forpligtet til at udarbejde ansættelsesbeviser for ansættelser af kort varighed eller begrænset omfang. Det er vurderingen, at denne byrde vil være uforholdsmæssig, og det vil stride imod den danske regerings politik om, at det skal være billigere og nemmere at drive virksomhed i Danmark.

b) Der findes allerede direktiv (91/533), hvorefter lønmodtagere har ret til oplysning om vilkårene for ansættelsesforholdet. At pålægge at give sådanne oplysninger inden ansættelsesforholdets start vil hæmme muligheden for fleksibilitet og kortvarig ansættelse.

c) Regulering af opsigelse, herunder varsler og begrundelse, er og bør fortsat være et nationalt anliggende. I Danmark er det et område, der i høj grad reguleres gennem overenskomster, og fleksibiliteten i forbindelse med opsigelser er en del af flexicurity-modellen.

## **8. Lønninger**

a. Enhver beskæftigelse skal være rimeligt aflønnet, så der sikres en anstændig levestandard. Mindstelønnen skal fastsættes ved hjælp af en gennemsigtig og forudsigelig mekanisme på en sådan måde, at adgangen til beskæftigelse og motivationen til at søge arbejde bevares. Lønudviklingen skal følge udviklingen i produktiviteten i samråd med arbejdsmarkedets parter og i overensstemmelse med national praksis.

Dette spørgsmål er et kardinalpunkt for både den danske regering og arbejdsmarkedets parter.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet skal ikke indgå i søjlen.

Aflønning, herunder fastsættelse af mindsteløn, hører under medlemsstaternes kompetence, jf. TEUF artikel 153. Danmark støtter ikke, at der i søjlen formuleres krav til, hvordan mindstelønnen fastsættes, og hvordan lønudviklingen skal være.

## **9. Sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen**

a. Der skal sikres en passende beskyttelse mod alle risici, som kan opstå under arbejdet, med behørig gennemførelsesstøtte, navnlig i mikrovirksomheder og små virksomheder.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Danmark kan støtte, at beskyttelse af sikkerhed og sundhed, som allerede er gennemført og til stadighed er under gennemførelse for alle EU-medlemmer, medtages i søjlen.

Ifølge Traktatens (TFEU) artikel 151 og 153, skal den europæiske union, for at opfylde retten til et godt arbejdsmiljø på et stadigt stigende niveau, støtte og supplere aktiviteter i medlemsstaterne, som forbedrer arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

Danmark støtter, at arbejdsmiljødirektiverne regelmæssigt evalueres og opdateres i lyset af ny videnskabelig viden og forenkles, uden at niveauet for sikkerhed og sundhed forringes.

## **10. Social dialog og inddragelse af arbejdstagerne:**

a. Arbejdsmarkedsparterne skal høres i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af beskæftigelses- og social- og arbejdsmarkedspolitikker. De skal tilskyndes til at indgå kollektive overenskomster på områder, der er relevante for dem, under hensyntagen til deres nationale traditioner, uafhængighed og ret til kollektive skridt.

b. Oplysning og høring skal sikres i god tid for alle arbejdstagere, heriblandt dem, der arbejder digitalt og/eller opererer på tværs af grænserne, eller deres repræsentanter, især i tilfælde af kollektiv afskedigelse, overførsel, omstrukturering og sammenlægning af virksomheder.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Det er Danmarks vurdering, at der ikke er behov for endnu et retligt instrument (hverken hard law eller soft law) til regulering af det arbejdsretlige område. Søjlen bør endvidere respektere de formuleringer og principper, der er fastsat i traktaterne.

Dele af det foreslåede princip adresseres allerede af EU-retten. Dels adresserer Traktatens artikel 152 og 154, stk. 1, social dialog, dels følger det af flere arbejdsretlige direktiver, at der bør ske høring af arbejdsmarkedets parter. Desuden findes flere EU-retlige direktiver, der specifikt omhandler information og høring af arbejdstagere, som er adresseret i pkt. b.

Såfremt der skal indgå et princip om social dialog i den sociale søjle, finder Danmark, at hele princippet skal justeres, således at der ikke sker udvidelse af eksisterende direktivmæssige forpligtelser, og at den nuværende arbejdsdeling med arbejdsmarkedets parter respekteres.

### Passende og bæredygtig social beskyttelse

#### **11. Integreerede sociale ydelser og tjenester**

a. Sociale ydelser og tjenester skal så vidt muligt integreres for at styrke sammenhængen og effektiviteten i disse foranstaltninger og støtte social integration og arbejdsmarkedsintegration.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet om at sikre sammenhæng og effektivitet kan indgå i søjlen. Den konkrete implementering i medlemslandene skal dog være national kompetence under hensyntagen til nationale ydelser, indsats og prioritering. Det er afgørende, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af, hvordan princippet skal føres ud i livet.

Socialpolitikken skal i større grad fokusere på effekt og virkning af indsatserne på socialområdet, hvilket blandt andet kan understøttes af en øget indsamling - og anvendelse af data.

#### **12. Sundheds- og sygdomsydelser**

a. Alle skal sikres adgang til rettidig forebyggende og helbredende sundhedspleje, og behovet for sundhedspleje må ikke forårsage fattigdom eller økonomiske problemer.

b. Sundhedssystemerne skal fremme en omkostningseffektiv pleje og samtidig styrke den sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende indsats med henblik på at øge sundhedssystemernes modstandsdygtighed og finansielle holdbarhed.

c. Alle arbejdstagere skal uanset kontrakttype sikres tilstrækkelig løn i perioder med sygdom, ligesom selvstændige erhvervsdrivende skal opfordres til deltagelse i forsikringsordninger. Effektiv reintegration og rehabilitering med henblik på hurtig tilbagevenden på arbejdsmarkedet skal fremmes.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Traktatens artikel 168 om folkesundhed fastslår, at medlemsstaterne har national kompetence i relation til sundhedsområdet bredt set.

a) Princippet som et generel og retningsgivende mål kan indgå i søjlen. For Danmark er det imidlertid afgørende, at princippet ikke fører til initiativer, som indskrænker medlemslandenes råderum i forhold til udformningen af de nationale sundhedspolitikker, herunder, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken fælles, konkrete niveauer for eller en mere substantiel beskrivelse af, hvordan princippet bør føres ud i livet i de enkelte medlemslande.

Danmark deler ikke Kommissionens vurdering af, at der er behov for at "sikre et passende minimumserstatningsniveau i forbindelse med sundhedsydelser".

b) Princippet som et generel og retningsgivende mål kan indgå i søjlen. For Danmark er det imidlertid afgørende, at princippet ikke fører til initiativer, som indskrænker medlemsstaternes råderum i forhold til udformningen af deres sundhedspolitik, jf. ovenfor.

c) Løn, herunder ifm. sygdom, er national kompetence og princippet bør ikke indeholde referencer til løn. Princippet kan formuleres således, at der skal sikres et forsørgelsesgrundlag/en ydelse i perioder med sygdom.

Danmark bakker op om den del af princippet der omhandler, at en effektiv reintegration og rehabilitering med henblik på hurtig tilbagevenden på arbejdsmarkedet skal være del af den nationale indsats.

### **13. Pensioner**

a. Pensionsordninger skal sikre alle borgere i pensionsalderen en rimelig levestandard. Der skal træffes foranstaltninger til at udligne de kønsbestemte pensionsforskelle, f.eks. gennem tilstrækkelig godskrivning af plejeperioder. Under hensyntagen til de særlige nationale forhold skal selvstændige erhvervsdrivende opfordres til at deltage i pensionsordninger.

b. Pensionssystemerne skal ved at modvirke tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet stræbe efter at sikre pensionernes holdbarhed og tilstrækkelighed i fremtiden gennem sikring af et bredt bidragsgrundlag, sammenkædning af den lovbestemte pensionsalder med forventet levealder og gennem udligning af kløften mellem den faktiske og den lovbestemte pensionsalder.

#### Vurdering af indholdet af princippet:

Det er væsentligt, at en eventuel gennemførelse af principperne respekterer national kompetence. Det er op til medlemsstaterne selv at fastlægge pensionssystemets struktur, niveauer m.v., herunder i forhold til aftalefrihed mellem arbejdsmarkedets parter.

Danmark mener, at det er vanskeligt – via et arbejdsmarkedspensionssystem – at give aldersdækning til alle borgere, der jo gennem livet har forskellig tilknytning til arbejdsmarkedet. I Danmark er det fx folkepensionen, der giver alle borgere, som



har boet i landet i 40 år (efter det fyldte 15. år) en grundlæggende ”rimelig” alderspension.

a) Danmark finder det helt afgørende, at pensionssystemerne sikrer holdbare og tilstrækkelige pensioner, der understøtter den enkelte pensionists forsørgelse i alderdommen.

I forhold til princippet om anførelse (i første led) af, at alle borgere i pensionsalderen skal sikres en ”rimelig levestandard”, finder Danmark dog, at formuleringen kan skabe tvivl om, hvorvidt der – implicit – stilles krav til medlemsstaterne om pensioner på et vist niveau. Danmark finder, at formuleringen bør udgå.

For så vidt angår princippet om, at ”der skal træffes foranstaltninger til at udligne de kønsbestemte pensionsforskelle, f.eks. gennem tilstrækkelig godskrivning af plejeperioder” finder Danmark, at temaet bør adresseres under hensyn tagen til medlemsstaternes kompetence, og at formuleringen ”tilstrækkelig godskrivning af plejeperioder” er for konkret i denne henseende.

For så vidt angår opfordringen til selvstændige erhvervsdrivende til at deltage i pensionsordninger, er det vigtigt for den danske regering, at også hele ”restgruppen” - herunder selvstændigt erhvervsdrivende – bidrager med opsparing til egen forsørgelse som pensionister. Da det samtidigt er væsentligt at fastholde den konkrete indretning af pensionssystemerne som national kompetence, kan der overvejes andre, mere generelle formuleringer, der opfordrer medlemsstaterne til at forbedre de offentlige finansers holdbarhed gennem reformer, der tilskynder restgruppen – herunder selvstændigt erhvervsdrivende - til øget opsparing til alderspension, og dermed indebærer mindre afhængighed af offentligt finansierede pensioner.

b) Den danske regering mener, at det entydigt er national kompetence at træffe beslutninger om tilbagetrækningsalder og indretning af de nationale pensionssystemer.

#### **14. Arbejdsløshedsydelse**

a. I støtten til de ledige skal indgå kravet om aktiv jobsøgning og deltagelse i aktiv støtte kombineret med passende arbejdsløshedsydelse. Ydelsesperioden skal omfatte tilstrækkelig tid til jobsøgning, samtidig med at incitamentet til hurtig tilbagevenden på arbejdsmarkedet bevares.

##### Vurdering af indholdet af princippet:

Beskæftigelsespolitik og arbejdsløshedsydelse er national kompetence.

Hvis princippet indgår i søjlen, skal det imidlertid ikke indeholde konkrete krav til arbejdsløshedsydelsens niveau eller periode, der er national kompetence og må fastsættes under hensyn tagen til nationale forhold. Balancen mellem på den ene side den aktive arbejdsmarkedspolitik og på den anden side arbejdsløshedsydelsen, herunder niveau og længde, er afgørende. Det er vigtigt at have fokus på at øge den lediges incitament til hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Der skal tages hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes socialsystemer, og der bør således ikke være en "one-size-fits-all"-søjle. Eksempelvis bør tildelingen af og niveauet for sociale services/ydelser kunne tilpasses lokale forhold - her tænkes på nationalt, regionalt og kommunalt niveau - ud fra en analyse af lokale behov og under hensyntagen til lokale politiske prioriteter.

## **15. Minimumsindkomst**

a. Der skal sikres passende minimumsindkomst til personer, som ikke har tilstrækkelige midler til at føre en værdig tilværelse. For personer i den erhvervsaktive alder skal disse ydelser omfatte krav om deltagelse i aktiv støtte for at fremme (re)integration på arbejdsmarkedet.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet skal respektere national kompetence, og der skal ikke overflyttes kompetence til EU. Danmark støtter betydningen af et socialt sikkerhedsnet for de allersvageste grupper. Det sociale sikkerhedsnet i de enkelte EU-lande bør afspejle levestandarden i det enkelte land og ikke en overordnet EU-standard. Det ses som afgørende, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken konkrete niveauer for eller en mere substantiel beskrivelse af, hvordan princippet bør føres ud i livet.

Danmark støtter, at der for personer i den erhvervsaktive alder skal stilles krav om, at ydelser ledsages af aktive deltagelse for at fremme (re)integration på arbejdsmarkedet.

## **16. Invaliditetsydelser**

a. Personer med handicap skal sikres støttetjenester og basal indkomstsikkerhed, så de kan opretholde en anstændig levestandard. Betingelserne for at modtage ydelser må ikke skabe forhindringer for beskæftigelse.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Hvordan princippet føres ud i livet er national kompetence og bør derfor udformes ud fra hensyn til nationale forhold. Det ses som afgørende, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken konkrete niveauer for - eller en mere substantiel beskrivelse af implementeringen. Det kan evt. understreges i princippet, at ydelser og indsatser til handicappede i videst mulig omfang tildeles med henblik på at understøtte progression for den enkelte samt forbedre mulighederne for at deltage i uddannelse og beskæftigelse.

## **17. Langtidspleje**

a. Der skal sikres adgang til økonomisk overkommelige langtidsplejetjenester af høj kvalitet, herunder pleje i hjemmet, som præsteres af velkvalificeret personale.

b. Leveringen og finansieringen af langtidsplejetjenester skal styrkes og forbedres for at sikre adgang til passende pleje på en økonomisk bæredygtig måde.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Organisering, levering og finansiering af langtidspleje er national kompetence.

Princippet kan indgå i søjlen som et generelt og retningsgivende mål. Det er imidlertid afgørende for Danmark, at princippet ikke fører til initiativer, som indskrænker medlemslandenes råderum i forhold til leveringen af langtidsplejeydelser, herunder at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken konkrete niveauer for eller en mere substantiel beskrivelse af, hvordan princippet bør føres ud i livet i de enkelte medlemslande.

For det første bør der i udstrakt grad tages hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes socialsystemer (modsat "one-size-fits-all"). For det andet bør tildelingen af og niveauet for sociale services/ydelser kunne tilpasses lokale forhold (her tænkes på nationalt, regionalt og kommunalt niveau) ud fra en vurdering af lokale behov og under hensyntagen til lokale politiske prioriteter.

## **18. Børnepasning**

a. Alle børn skal sikres adgang til økonomisk overkommelige kvalitetspasningsordninger, hvor ydelserne præsteres af velkvalificeret personale.

b. Der skal træffes foranstaltninger på et tidligt stadie og vedtages forebyggende tilgange til bekæmpelse af børnefattigdom, herunder særlige foranstaltninger til at fremme deltagelsen blandt børn fra socialt dårlige kår.

### Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet kan som udgangspunkt støttes, men det skal respekteres, at det er en national kompetence at fastlægge, hvorledes det implementeres i medlemslandene.

a) Danmark kan støtte princippet om, at alle børn skal have adgang til kvalitetsdagtilbud, uanset deres økonomiske baggrund, forudsat at det indgår som nationalt kompetenceområde jf. TEUF art. 165 og ikke art. 151 og 153, som der refereres til i Kommissionens meddelelse. I forlængelse heraf undrer det, at dagtilbudsområdet (ECEC) er placeret under overskriften "Passende og bæredygtig social beskyttelse" fremfor mere uddannelsesrettede temaer, som dagtilbudsområdet sædvanligvis placeres i regi af i EU-sammenhæng. I de nævnte principper er der således ikke fokus på dagtilbud som en del af uddannelsessektoren, men som en social ydelse som led i bl.a. bekæmpelse af børnefattigdom.

I forslaget indgår det, at det skal være et princip, at opgaven varetages af velkvalificeret personale. Det foreslås, at der ikke indsættes krav til rammebetingelser, herunder uddannelse, fysiske rammer eller normeringer mv.

b) Det ses som afgørende, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken konkrete niveauer for eller en mere substantiel beskrivelse af, hvordan princippet bør føres ud i livet. Princippet bør fokusere bredt på børn og unge, der befinder sig i en udsat situation.

## **19. Adgang til bolig**

a. Personer med behov skal sikres adgang til sociale boliger eller boligstøtte. Udsatte personer skal sikres beskyttelse mod udsættelse, og der skal ydes støtte til husholdninger med lave og middelhøje indkomster med henblik på erhvervelsen af egen bolig.

b. Hjemløse skal tilbydes husly og tilknyttes andre sociale tjenester med henblik på at fremme social integration.

Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet kan indgå i søjlen, så længe forslaget drejer sig om at sikre økonomisk mulighed for at bo i egen (ejer-/leje-/andels-)bolig og beskytte udsættelsestruede lejere - og ikke om at sikre, at alle kan købe egen bolig eller at få anvist en almen bolig.

Danmark kan ikke støtte en bestemmelse om retten til bolig, da det offentlige ikke som udgangspunkt bør være forpligtet til at tilvejebringe en bolig til borgere, der er boligløse. Der kan dog være særlige undtagelser, f.eks. ift. nyankomne flygtninge.

Forslaget om at sikre adgang til sociale boliger for personer, der har brug herfor, indeholder en antagelse om, at der skal være tale om personer med lave og/eller middelindkomster, hvilket Danmark ikke kan støtte som et prioriteringskriterium. Danmark anvender den universale adgang til almene boliger - blandt andet ud fra et ønske om at modvirke en social og geografisk segregering af befolkningen ved at skabe mulighed for en blandet beboersammensætning i de almene boligområder.

Danmark kan ikke støtte krav om, at der ydes boligstøtte til middelindkomstgrupper, eller at der indskrives mål om, at alle husholdninger skal have råd til selv at erhverve (købe) egen bolig.

Det ses som afgørende, at princippet ikke omsættes til en mere detaljeret beskrivelse af hverken konkrete niveauer for adgang til bolig eller boligstøtte eller en mere substantiel beskrivelse af, hvordan princippet bør føres ud i livet.

## **20. Adgang til grundlæggende ydelser**

a. Alle skal sikres adgang til grundlæggende ydelser, som er økonomisk overkommelige, herunder elektroniske kommunikationstjenester, energi-, transport- og finansielle tjenester. Personer med behov skal ydes støtte med henblik på at lette adgangen til disse tjenester.

Vurdering af indholdet af princippet:

Princippet bør udgå. Danmark vurderer, at princippet er alt for bredt og upræcist formuleret. Det er således uklart, hvilken politisk forpligtelse, det vil medføre.